

Ett schakt i kv Braxen

L 2011:4081 (RAÄ Linköping 153:1)

Kv Braxen

Repslagaregatan/Ågatan

Linköpings stad och kommun

Östergötlands län

Helén Romedahl

Tekniska och administrativa uppgifter

Fastighet/lokal/område/sträcka	Kv Braxen
Socken/stad	Linköping
Kommun	Linköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	L2011:4081 (RAÄ 153:1)
Digitala fastighetskartans blad	64F 7d SO
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000
Mätteknik	Manuell inprickning
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens dnr	431-15730-2020
Länsstyrelsens handläggare	Tom Carlsson
ÖM dnr	0331/20
ÖM projektnr	001647
Beställare	Länsstyrelsen Östergötland
Kostnadsansvarig	Fastighets AB LE Lundberg
Projektledare	Helén Romedahl
Personal	Roger Lundgren
Fältarbetstid	2020-10-13--14
Totalt undersöktes	22 m ²
Fynd	-
Foto	Digitala
Analys	-
Grafik	Helén Romedahl
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

Ur allmänt kartmaterial
ISSN 1403-9273

© Lantmäteriverket MS2008/06551
Rapport 2020:37 © Östergötlands museum

Ett schakt i kv Braxen

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning och tidigare arkeologiska undersökningar	4
Syfte och metod	5
Resultat	5
Referenser	8

Omslagsbild: Schaktet runt fastigheten. Foto från väster, Roger Lundgren, ÖM.

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM

ARKEOLOGI OCH BYGGNADSVÅRD

Box 232 • 581 02 Linköping • 013 - 23 03 00 • www.ostergotlandsmuseum.se

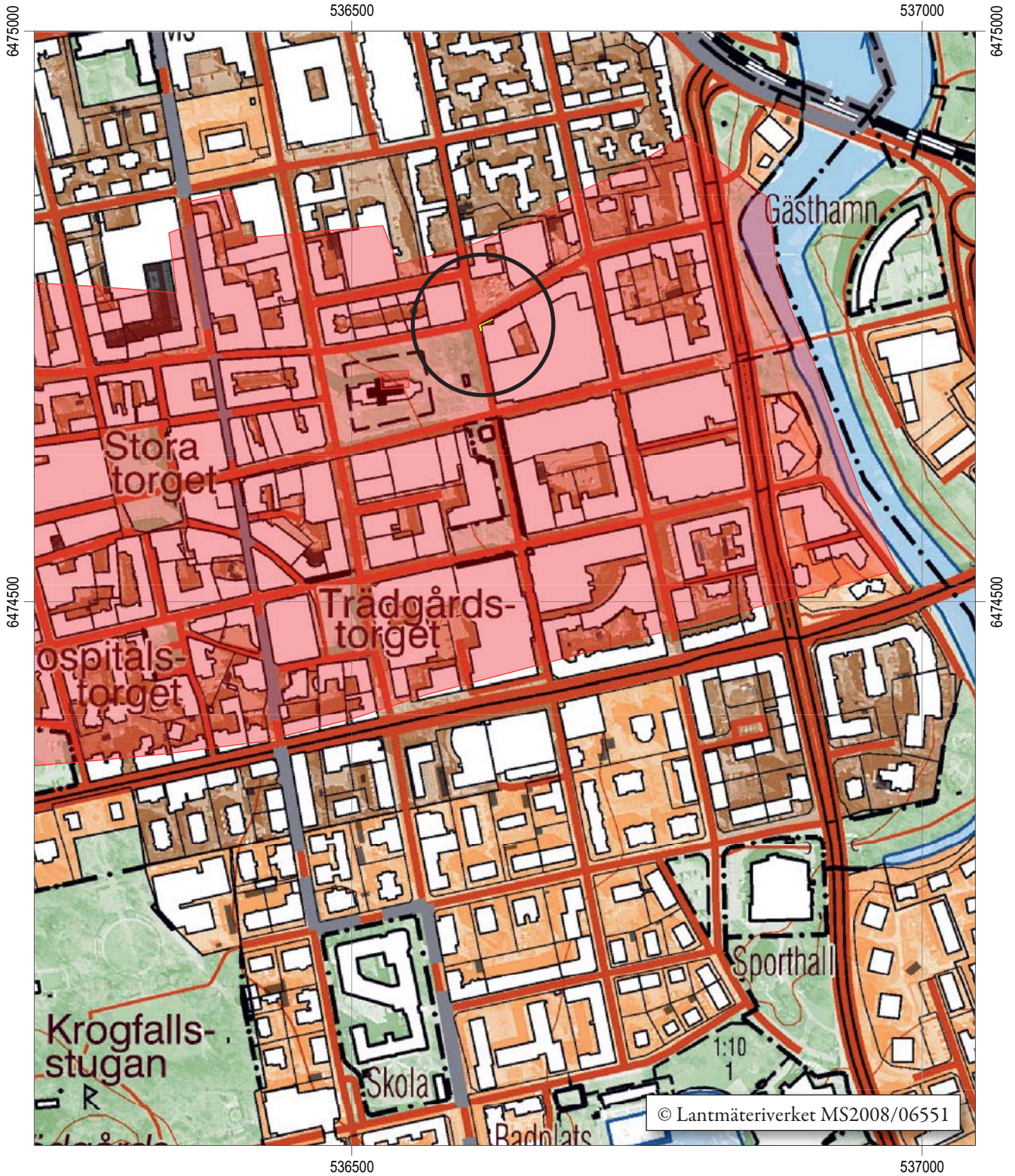
Sammanfattning

Den 13 och 14 oktober 2020 gjorde Östergötlands museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i korsningen Repslagaregatan/Ågatan i kv Braxen, inom Linköpings medeltida och historiska stadsområde L2011:4081 (RAÄ 153:1). Arbetet föranleddes av att fukt trängt in i källaren inom kv Braxen 19. Arbetet kom endast att beröra moderna fyllnadsmassor och inget av arkeologiskt intresse hittades.

Helén Romedahl
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

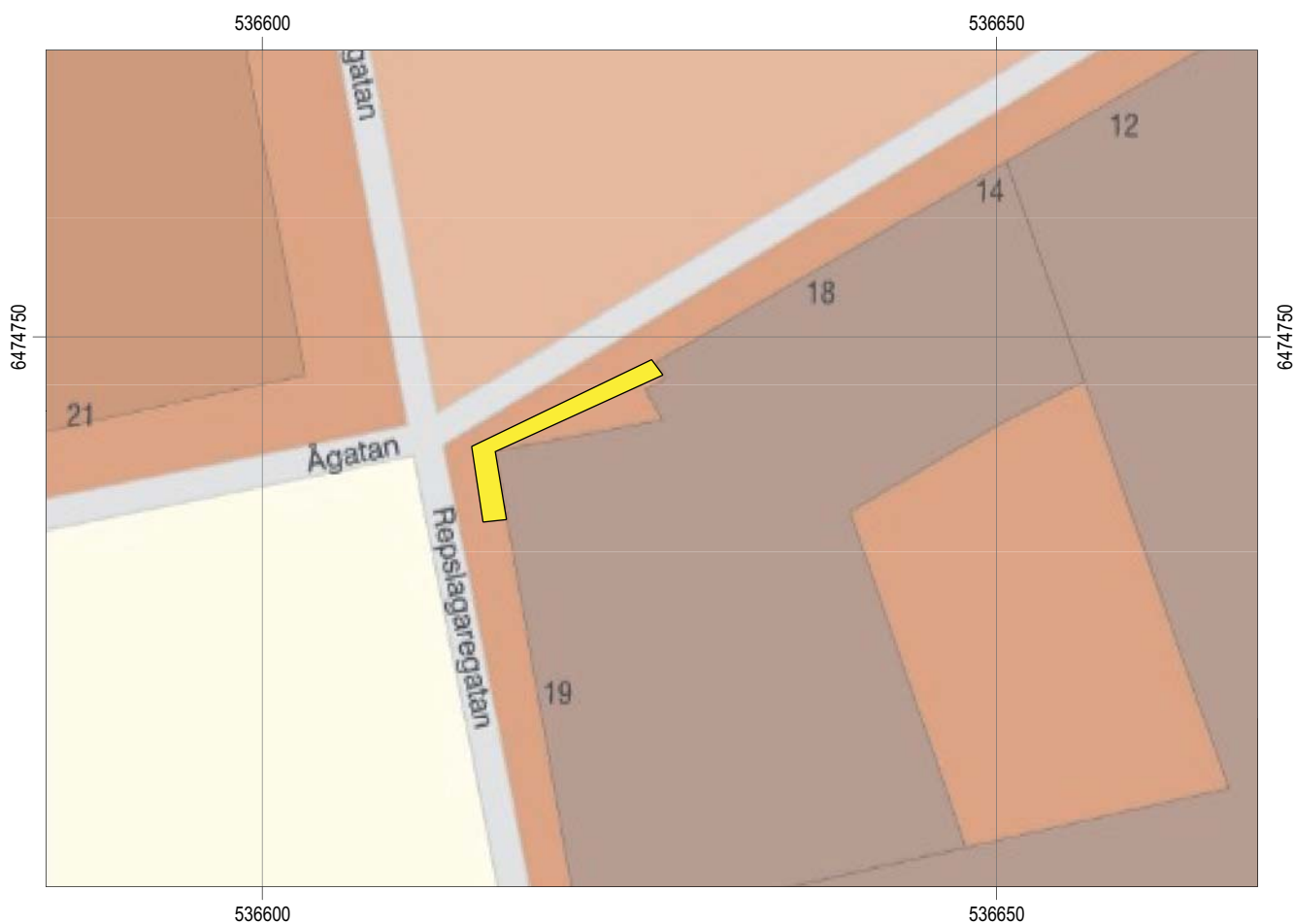
Inledning

Den 13 och 14 oktober 2020 gjorde Östergötlands museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i korsningen Repslagaregatan/Ågatan i kv Braxen, inom Linköpings medeltida och historiska stadsområde L2011:4081 (RAÄ 153:1). Arbetet föranleddes av att fukt trängt in i källaren inom kv Braxen 19. Arbetet kom endast att beröra moderna fyllnadsmassor och inget av arkeologiskt intresse framkom. Arbetet utfördes på uppdrag av Länsstyrelsen Östergötland. Ansvarig för fältarbetet var Roger Lundgren. För rapportarbetet svarar undertecknad. Fastighets AB LE Lundberg stod för de arkeologiska kostnaderna.

Områdesbeskrivning och tidigare arkeologiska undersökningar

Undersökningsområdet är beläget inom Linköpings medeltida och historiska stadsområde, L2011:4081 (RAÄ 153:1), och ligger strax nordöst om S:t Larskyrkan. I senmedeltida dokument framgår det att området mellan S:t Lars kyrkogård och Stångån hyst olaglig och spontant framväxt bebyggelse och kålgårdar. Det finns också flera medeltida belägg för att området öster om S:t Larskyrkan utgjordes av allmänningssmark, stadens svinavall. Ågatan fungerade som en väg till Stångån där bl a kvarnar och stadens allmänna badstuga var belägna (Tagesson 2013:7 f).

I historisk tid tillhörde området S:t Larskvarteren inom vilket många hantverkare var bosatta under 1600- och 1700-talen (Lindqvist 1987:87).

Figur 3. Schaktets placering. Skala 1:500.

I det aktuella undersökningsområdets närhet har det gjorts ett flertal arkeologiska undersökningar och observationer. Vid undersökningar kring S:t Larskyrkan, åt sydväst, har bl a gravar hittats. Dessa har huvudsakligen daterats till perioden 1000-1200 e Kr. I korsningen mellan Repslagaregatan/Ågatan har man påträffat rustbäddar tolkade som rester efter den medeltida Ågatan. Vid flera undersökningar i Repslagaregatan har avfall från ett eller flera kruk- och kakelugnsmakerier dokumenterats och det samlade fyndmaterialet antyder att det legat ett krukmakeri i området under 1600-talets andra hälft (Karlsson 2013). Östergötlands museum utförde år 2014 en större arkeologisk undersökning på farbror Melins torg i samband med att torget skulle omgestaltas varvid det bl a framkom en relativt välbevarad 1600-talsbebyggelse (Karlsson & Romedahl 2016).

Med ett överlägg av 1696 års stadskarta framgår det att aktuellt undersökningsområde ligger inom tomt 187 som vid tiden för kartans upprättande ägdes/beboddes av stenhuggare Anders Jönsson. Vid 1700-talets andra hälft hamnar schaktet på tomt 49 som tillhörde predikant Nordén.

Syfte och metod

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att i första hand tillse att fornlämning berördes så lite som möjligt av arbetsföretaget. Eventuella framkomna lämningar skulle dokumenteras avseende karaktär och omfattning samt om möjligt dateras. Arbetet utfördes som en schaktningsövervakning. Schaktet upptogs mot fasaden (se figur 3) och grävdes som mest till ett djup om 3,5 m och som minst till ett djup om 0,5 m. Digitala foton togs. Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

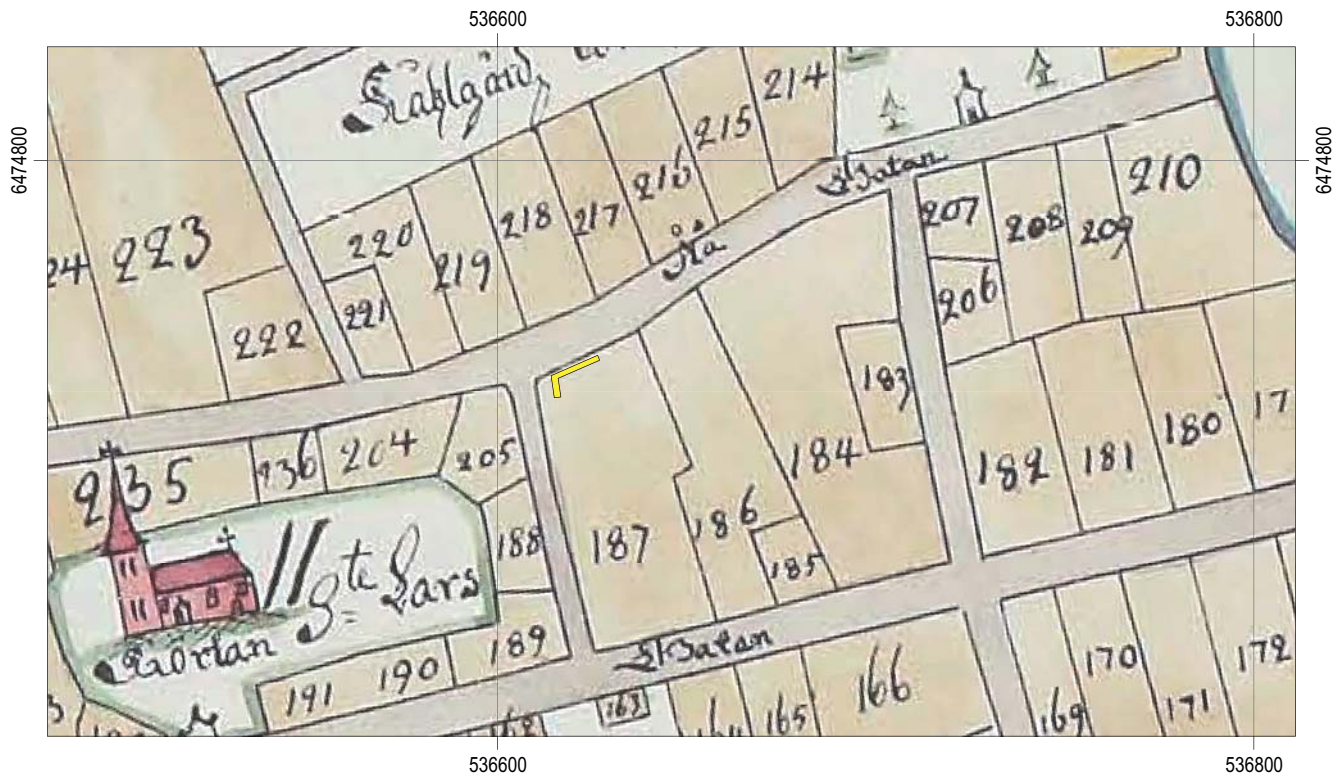
Resultat

Schaktetappen utmed husfasaden i Repslagaregatan grävdes som mest till ett djup om 3,5 m och i Ågatan uppgick schaktdjupet till 0,5 m. Endast moderna fyllnadsmassor kom att beröras av arbetsföretaget.

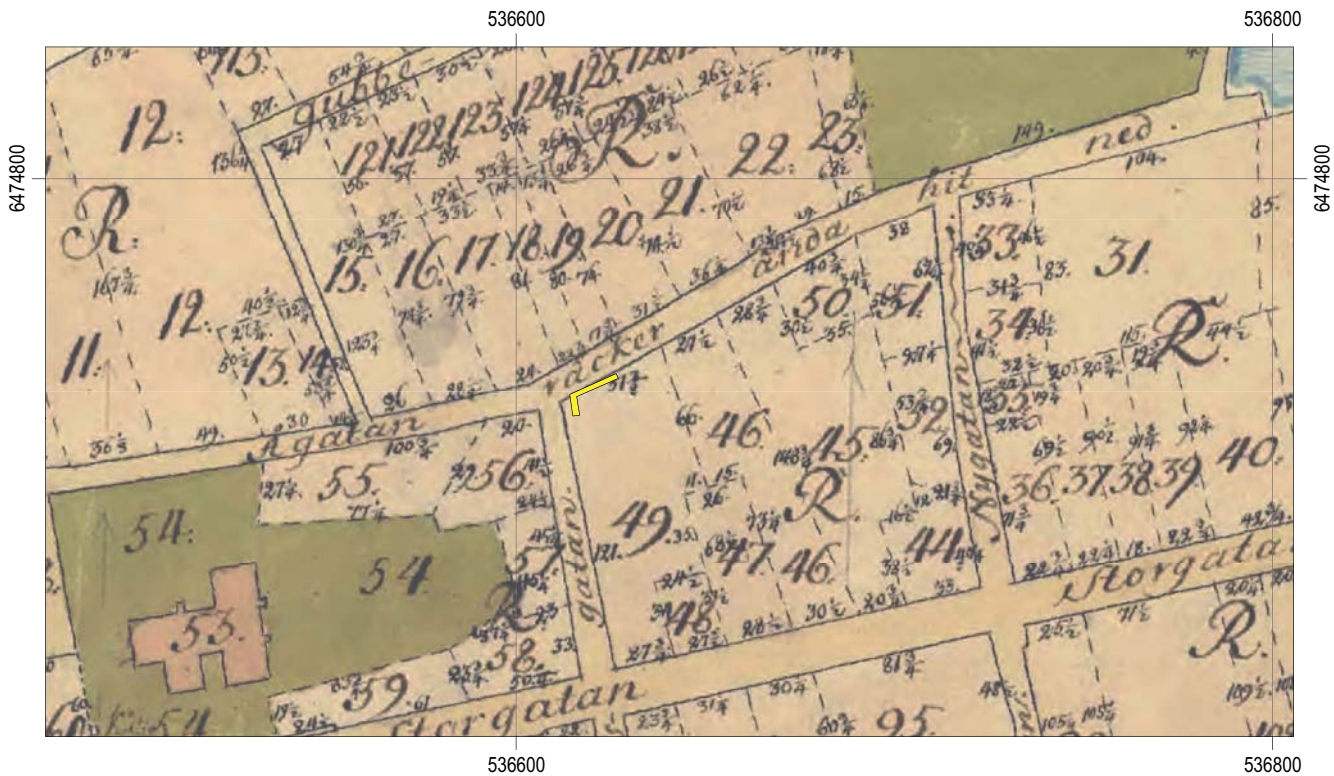

Figur 4. Undersökningsområdet, översikt. Foto från väster, Roger Lundgren, ÖM.

Figur 5. Schaktet mot bakgrund av 1696 års stadskarta. Skala 1:2000.

Figur 6. Schaktet mot bakgrund av 1757 års stadskarta. Skala 1:2000.

*Figur 7. Schaktet utmed Repslagaregatan kom endast att beröra sentida fyllnadsmassor.
Foto från nordväst, Roger Lundgren, ÖM.*

Figur 8. Schaktet utmed Ågatan kom endast att beröra moderna fyllnadsmassor. Foto från öster, Roger Lundgren, ÖM.

Referenser

- Karlsson, E. 2013. *Gravar, gator och gårdar. Arkeologi runt S:t Larskyrkan*. Östergötlands museum rapport 2013:16.
- Lindqvist, G. 1987. Ett traditionellt hantverk. I: *Linköping 700 år*. Meddelande från Östergötlands museum. Red: Gunnar Lindqvist.
- Karlsson, E & Romedahl, H. 2016. *Under farbror Melins torg*. Östergötlands museum. Rapport 2016:9.
- Tagesson, G. 2013. *Kvarteret Bokbindaren 28. Hemma hos fröken Löfgren – från 1600-talets kronotomter till 1700-talets hantverksgårdar*. UV Rapport 2013:31.

Kartmaterial

Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS)

LMS D64-1:22 Linköping stad. Mätning 1757. Karl-Jakob Vallberg.

Linköpings stiftsbiblioteks samlingar

Geometrisk grundritning. Linköping stad 1696. Anders Nilsson. Fotolitografiskt tryck.

Östergötlands museum utförde i oktober 2020 arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i korsningen Repslagaregatan/Ågatan i kv Braxen, inom Linköpings medeltida och historiska stadsområde L2011:4081 (RAÄ 153:1). Arbetet föranleddes av att fukt trängt in i källaren inom kv Braxen 19.

Arbetet kom endast att beröra moderna fyllnadsmassor och inget av arkeologiskt intresse hittades.

ISSN 1403-9273
Rapport 2020:37